

Нарт делкән бәәдл

Правительствсин толгъачнрин совешань хурахин тблә СССР зүткджәнә

Нарт делкән хоорндк бәәдл ярулхин тблә Советск правительств сул цагин эргид Востокин болн Западн госу-дарствсин правительствсин толгъачнрин совешань хура-хин тблә эрк чинртә ишкдл кев. Оңгрсн долан хонгт СССР-н Министрмудин Советин ахлач Н. А. Булганин США-н президент Эйзенхау-эрт кесн илтәвр, дакад Советск правительств США-н правительствд илтәсн памятн бичг барлгдхав, толгъачнрин совешанә туск тбрәр мана орн-нутгин кесн шин селвгүд эн документет келгдджәнә.

Западн орн-нутгудин санан-седкл дбнъядж правительствсин толгъачнрин совешаньд тавгддк куундгдх тбрмүд, совешаньд орлцх улсинь, ха-ма, амаран цагла кехинь тем-дгхнин эркл газадн керг-тбрмүдин министрмүд хар-гъдж куундвр кехин тускар Советск правительств збвшәр-снн. Советск правительствин ухагъяр болхла, газадн керг-тбрин министрмүд эн джилин апрель сард, правительствсин толгъачнр болхла—июнь сард харгълдх збвтә.

Обдән кемджәнд болх сове-шань хурахин туск тбриг тур-гәр куундк таслхин эркл, Западн орн-нутгудин тәвджәх кесг тбрмүд куундврт тәвхлә, Советск правительств бас збвшәрв. Улгүрн, кемрджән куунә газрин агъуд бәәх дәә-нә бәзмүд уурулхин туск тбр тәвдк куундх болхла, Соеди-ненн Штатсин тәвсн, косми-ческ агъуг дәәнә халхар олз-хиг уурулхин тускар куундвр кехин гисн селвглә мана орн-нутг збвшәрв. Германск Де-мократическ Республикн болн Германә Федеративн Респуб-ликин правительствс орлцлгъ-тагъяр германск эвцлгәнә бооца кехин туск тбр сове-шаньд куундхлә Советск пра-вительств бас збвшәрв. Болв, теруңләрн хамдан, Германиг негдүлхий туск тбр эн сове-шань деер тәвгдх збв уга, юнъгад гихлә, терүг немшин олн-әмтн бийсн хагълх збвтә.

Альк нег госуларствсин до-

тр-дундин тбриг совешань деер тәвдк цур куунддк бол-шго гидж Советск правитель-ств тоолджана. Улгүрн, США-н правительствин тәвдк куундхмн гиджәх европейск олн-әмтнә орн-нутгудин туск тбр минь тинм тбр болджана.

Советск правительствин сул кесн селвгүд правительствсин толгъачнрин совешань хура-хиг куцәхд лавта демнь бол-джана гидж әрун селклтә ул-цугтан тоолджацхана. „Обдән кемджәнд куундвр кехин тус-кар цуг эв-арггит Москва ол-злхар селджәхин тускиг эн селвгүд герчлджәнә “—гидж французск „Комба“ газет зәв-гдджәнә. „Обдән кемджәнд болх совешанә хаалгъд харгъ-джасн сул саалтгудиг Советск Союз уга кечкв“—гидж нам американск „Нью-Йорк таймс“ газет аргъ уга зәнъглх збвтә болв.

Болв, США-н газадн поли-тикин гардач Даллес советск селвглә „Соединенн Штатс збвшәрдж чадшго“ гидж тоол-на. Американск дипломатин әдү мет авц-бәрциг нарт дел-кән цуг орн-нутгудар икар шалгъж бурушаджацхана. „Обдән кемджәнд совешань кехәр эс селджәсән Даллес үзүлджәнә“ гидж долан хонгт нег гарлг английск „Трибюн“ бичджәнә. Нарт делкән бәәдл яруллгәнә йовудиг зогса-джах „Олгә цагин дипломати-ческ ик хаалтгн“ болджана гидж канадск „Торонто дей-ли стар“ газет Даллесиг не-рәддджәнә.

Эн хаалтгиг авч хайдж, правительствсин толгъачнрин совешанур, нарт делкән чинвр-тә бәәдл джоблрулхур хаалгъ секхиг Западн орн-нутгудас олн-әмтн шундк некджәцхән-нә. „Обрхи цагин эргид сове-шань эрк биш болх збвтә, юнъгад гихлә эн күмн-әмтнә хамгин ик зуугъин неквр“—гидж китайск „Дагунбао“ га-зет бичджәнә.

Эрк биш совешань кехиг, тер совешань деер тбвкнүн бәәхлән дурта цуг олн-әмтнә ухан-седкл догдлулджах эрки чинртә тбрмүд тәвдк куунд-хиг, Советск Союз, Даллесин боли теруңлә нег ухата улсин хаалтгиг хәрү цоклж, арднә ордж зүткдк йовна.

Дорд-Омн үзгин Азийд империалистрин аальск

Империалистр, Дорд-Омн үзгин Азий эргид болн цуг нарт делкә деер нарт делкән чинвртә бәәдлгид хадгълдж, те-рүг улм чанъгъахар седджә-хин туск зәнъг шинәс гарч ирджәнә. США-н күчллгәр Дорд-Омн үзгин Азийд токта-гдсн, дәәнә багин—СЕАТО-н Советин сессий Манилд бол-хин тускар келгдджәнә.

Колониальн орн-нутгуд Дор-д-Омн үзгин Азийд эврә политическ болн экономичк позиция хадгълдж батлхлн эркл гурвн дундур джил бмн эн деермч хамцлт бурдәсмн. Болв, азиатск олн-әмтн СЕАТО-н бурдәгъачнрин уха медчкәд, индонезийск „Хариан ракят“ газетин олмгъа келәр болхла, терүг „дурго боллгъ-на бөлмәр орацхав“. Азийн цуг орн-нутгудас зуг Филип-пины, Таиланд болн Пакистан СЕАТО-д орулдснн. Азиатск күчтә орн-нутгуд, тер тоод Индй СЕАТО-г бурушадж босв.

Нарт делкән хоорндк зал-гълдаг хордахин тбләд, Дорд-Омн үзгин Азийд цүгә тат-хин тбләд, эн эргидк орн-нут-гудин догр-дундин кергт орл-цхин тбләд, теднә келн-әмтн сулдхврин тблә ноолдаг ин-хин тбләд эн хамцлтгид им-периалистр олзлдж ахиг СЕАТО-н туудж тодрхагъяр үзүллжәнә. Эн хамцлтин Ма-нилд болх сессийд орлцачнр чигн тинм куслтә.

Мартин 9-д барлгдсн ТАСС-н герчллгәнд СЕАТО-н Советин сессийн учр-утхн келгдджәнә. Колониальн орн-нутгуд эн сессий деер келн-әмтнн сулд-хврин джисәнлә ноолдлгәнә туст шин зура кедж батлдж авхар селджәцхәнә—гидж ТАСС-н герчллгәнд келгдджәнә. Азийн зәрм орн-нутгу-дин газрин агъуд ядерн болн ракетн селм тәвдк белдән туск тбр эн сессийд бас куу-ндгдхмн, эннә тегәд тер орн-нутгудин олн-әмтнд агъу-ик әәмшг үзүлхмн. СЕАТО-г Багдадск пактд боли Северо-атлантическ бооцанд орлцач-нин дәәнә багла негдүлх тбр Манилд болх сессийд тедн бас тәех саната. Тинм негдл-гән СЕАТО-д орлцачириг За-пад империалистрин бөлмәг улм батлс деерән, Пакиста-ниг, Филиппиниг болн Таилан-диг дәәнә колд орулхмн болджана.

Нарт делкән чинвртә бәәдл-гид цаарандн хурдулх зура куцәлгәнә тблә ик даалгъвр-тан тускар СЕАТО-д орлцач орн-нутгудин правительствсин оньг эрк биш тусхахмн гилж советск гардач улс тоолджа-хнә ТАСС-н герчллгәнд лав-вдк келгдджәнә. Дорд-Омн үзгин Азийн әәмшг уга бәә-лгъиг хадгълдж, терүг батл-хиг дәәнә деермч багмүд бур-дәл уга, Азийд тбвкнүн бәәл-гәнә зон батруллгәнә ашд, аль-хоша, ниинцнъгү бәәлгъ-нә ашд күцдк болхн герчл-гәнд келгдджәнә.

В. ХАРЬКОВ.

Редактор Д. М. МУКЕБЕНОВ.